

2^e VLOK verslag (periode einde september t/m 18 november 2019)

Beste mensen,

De eerste vier weken op Lombok zitten er al weer op en uiteraard is er weer veel te vertellen. Het streven is maximaal twee kantjes.

De onderwerpen:

1. Voortgang zonne-energie installaties
2. Verstrekken van gaskooktoestellen kleding en schoenen
3. Inrichting van ons VLOK kantoor in het dorp Teloke
4. Elektrische installaties in de nieuwe huizen
5. Voortgang Warka condens torens
6. Voorgang bouw ziekenhuis Oost Lombok

Zonne-energie installaties

Op de laatste dag van oktober gaan we 7 mannen in deze materie opleiden.

Drie mannen van Oost Lombok zijn reeds vorig jaar opgeleid maar een herhaling van de stof kan geen kwaad.

De opleiding vindt plaats in het wijkgebouw van ons dorp Teloke, West Lombok.

Theorie en praktijk gaan hand in hand. In de ochtend theorie en daarna de praktijk in. Dit jaar gaan we met het team het wijkgebouw/yayasan voorzien van zonne-energie zodat zij volledig onafhankelijk zijn van elektriciteit zowel overdag als in de avonduren. Een leuke klus, leerzaam en kostenbesparend voor de kleuterschool en wijkgebouw. Verder gaan we op diverse locaties zonne-energie straatverlichting maken en plaatsen. De 16 palen worden door leerlingen van een technische school uit Mataram volledig geconstrueerd en per vrachtwagen afgeleverd op de plaats van bestemming. Onze nieuwbakken monteurs gaan de installaties onder het toeziend oog van de instructeur, compleet maken en uittesten. Voor het ingraven van de grondkabels vragen we extra versterking.

Gas kooktoestellen, kleding en schoenen.

Dankzij de vele Nederlandse sponsors van kleding en schoenen hadden we op de heenreis naar Lombok het maximale gewicht in onze koffers (2x30kg) en handbagage (2 x ±10kg) en hebben we vele duurzame spullen mee kunnen nemen. Vooral de dames zijn er gek op. Daardoor moet Lineke de distributie tactisch aanpakken en dat lukt ieder jaar weer.

Alle schoenen zijn meegegaan, gepast en verstrekt. Extra aandacht namen we voor de kinderen in de bergen. Een goede stevige schoen aldaar is meer dan welkom. De kinderen lopen meerdere kilometers per dag bergje op en af om naar school te gaan en terug te keren naar huis.

Ondanks dat de prijzen van tweepits kooktoestellen flink zijn gestegen, hebben we er toch 32 kunnen kopen.

De mensen zijn er bijzonder blij mee omdat ze niet meer op hout hoeven te koken en is het gas in verhouding goedkoper (6 liter gas voor €1,20) dan de aanschaf van brandhout. Resultaat: geen beroete muren en pannen en de longen blijven schoner en minder rook in de omgeving.

Nederlandse schoentjes lopen heerlijk

Ons kantoortje in Teloke wordt meer en meer een centrale plek waar wij de mensen met raad en daad terzijde staan. In de ruimte kunnen we korte vergaderingen houden en de administratie bijhouden inclusief internet verkeer. Het probleem was dat iedere week wel een paar keer de elektriciteit door de overheid werd onderbroken in verband met de overbelasting van het netwerk. We hebben nu een kleine zonne-energie installatie waardoor dat probleem zich niet meer voor doet en de kosten voor de energie flink omlaag zijn gegaan.

Elektrische installaties in nieuwe huizen

Zoals reeds vermeld in het vorig verslag, krijgen de mensen die door de aardbevingen hun huis volledig moesten herbouwen, geen ondersteuning in het maken van de elektrische installatie. Vaak hebben ze nog wel de meter maar voor de rest niets of hebben ze zelf wat in elkaar gedraaid wat levensgevaarlijke situaties oplevert.

Alleen al in het dorp Orong kwamen we 33 gevallen tegen. De kosten voor deze tegenvallers kunnen we met VLOK niet dragen. Besloten is om de begroting aan te passen en zoveel mogelijk al deze woningen te voorzien van een goede basisinstallatie: goedgekeurde bekabeling en afwerking op 1 of 2 kabeldozen, 1 schakelaar, 2 lampen en 1 dubbele wandcontactdoos. Inmiddels zijn reeds 14 woningen voorzien van deze beperkte installatie.

Eindelijk na een jaar wachten een echt gastoestel met elektrische ontsteking en een volle gasfles

Voortgang Condens water, de Warka toren

We zijn nog niet begonnen met de bouw van de torens maar dat duurt niet lang meer.

Het Warka team: 5 studenten en 2 leerkrachten

Een ieder is sterk gemotiveerd en wil direct aan de slag. Zover bekend zijn wij de eersten op Lombok die dit project gaan doen en mogelijk zijn we de eersten in Indonesië. In de woestijn van Ethiopië staat reeds enige jaren een of meerdere Warka torens en die produceren 50 tot 100 liter schoon drinkwater per dag.

Hier is de luchtvochtigheid hoog en de verwachting is dat we meer water per dag kunnen opvangen. In het volgend verslag meer over de Warka toren.

De bouw van het ziekenhuis in Oost Lombok

De bouw verloopt voorspoedig, fase 1 zit in de afrondende fase en dat betekent dat het dak er (bijna)op ligt en muren afgewerkt worden. Na fase 1 wordt begonnen aan de installaties, tegel- en schilderwerken etc.

We waren ontevreden over de aanpak van de installateur/adviseur. In samenspraak met Mohammad, de hoofduitvoerder, is besloten om in zee te gaan met een andere deskundige. Binnenkort gaan we om tafel zitten en gaan we ons richten op het maken van een toekomst bestendige installatie voor het ziekenhuis.

Met vriendelijke groeten uit een warm Lombok en tot op heden geen regen.

Harry en Lineke